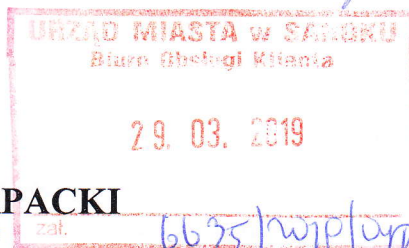

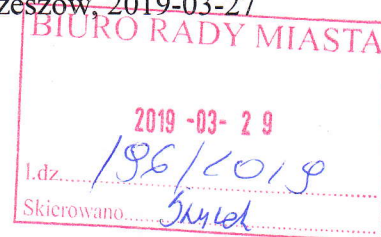
WOJEWODA PODKARPACKI

35-959 Rzeszów, skr.poczt.297
ul. Grunwaldzka 15

P.II.4131.2.115.2019

Rzeszów 2019-03-27

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2019r. poz.506) i art. 97 ust.5 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz.1508 ze zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr VI/37/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 28 lutego 2019r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub noclegowni

UZASADNIENIE

W dniu 28 lutego 2019r. Rada Miasta Sanoka podjęła uchwałę Nr VI/37/19 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub noclegowni. Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 marca 2019r.

Po dokonaniu analizy prawnej uchwały organ nadzoru stwierdził, że przedmiotowy akt narusza w sposób istotny przepis art. 97 ust.5 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz.1508 ze zm.)

Przepis art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, zwanej dalej ustawą stanowi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Zgodnie z zawartym w ustawie dalszym uregulowaniem prawnym osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona (art. 48). Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. (art. 48a ust.1).

Przepis art. 97 ust. 5 ustawy stanowi następnie, że rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Delegacja ustawowa wynikająca z przytoczonego wyżej art. 97 ust. 5 ustawy zobowiązuje zatem radę gminy do wskazania w podjętej uchwale szczegółowych zasad

ponoszenia odpłatności za pobyt wyłącznie w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Stosownie do uregulowania zawartego w przepisie art. 51 ust.4-5 ustawy ośrodkiem wsparcia może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz klub samopomocy. Za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczona w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

Natomiast w myśl art. 53 ust. 2 ustawy mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

W świetle przepisów ustawy noclegownia, której dotyczy również badana uchwała nie jest ani ośrodkiem wsparcia ani mieszkaniem chronionym. Ponadto, należy zwrócić uwagę na uregulowanie prawne zawarte w przepisie art. 48a ust.8 ustawy, w myśl którego pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione za udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi.

Stąd też Rada Miasta nie jest uprawniona do ustalania zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w noclegowni.

Ustalenie przez radę gminy (miasta) szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia nie może pozbawiać prawa do podejmowania decyzji w przedmiotowym zakresie przyznanego podmiotowi ustawowo do tego upoważnionemu. Według unormowania zawartego w przepisie art. 97 ust. 1 ustawy opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.

Ustalając szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, rada gminy (miasta) powinna zatem wyłącznie określić granice, w ramach których opłata będzie ustalana przez uprawniony podmiot, a nie sama ustalać konkretną wysokość tej opłaty.

W analizowanej uchwale Rada Miasta Sanoka określiła natomiast wprost w § 2 (wyrażoną w procentach) konkretną wysokość odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, uzależnioną od wysokości dochodu osoby tam przebywającej w procentowym stosunku do kryterium dochodowego, wykraczając tym samym poza przyznane jej przepisem art. 97 ust. 5 ustawy kompetencje. Nie można bowiem przyjąć że granice, w ramach których opłata za pobyt w ośrodku wsparcia winna zostać ustalona przez uprawniony podmiot stanowią wyrażone w procentach, sztywno określone przez radę gminy (miasta) stawki opłat uzależnione od dochodu osoby, której przyznano pomoc w formie pobytu w ośrodku wsparcia. Ustalenie w ten sposób stawek opłat za pobyt stanowi wkroczenie w kompetencje organu, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy. Powyższa ocena znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2014 r. sygn. IV SA/Wr 629/13, w którym wskazano, iż „Mając na względzie brzmienie art. 97 ust. 1 ustawy nie ulega

wątpliwości zdaniem Sądu, że ustalenie opłaty powinno przyjąć formę decyzji administracyjnej. Przy czym, znaczący wpływ na treść ewentualnego rozstrzygnięcia ma zakres przyznanej pomocy i stanowisko strony (osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego), z nią bowiem organ orzekający powinien uzgodnić wysokość opłaty. Nie zmienia to jednak faktu, że decyzja przyjmie postać jednostronnego i władczego rozstrzygnięcia organu administracyjnego. Rada nie ma kompetencji w tym zakresie, a w zakresie ustalania „szczegółowych zasad” powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty. Granic tych nie stanowią konkretne stawki opłat (wyrażone w procentach) uzależnione od wysokości dochodu. Ustalenie przez organ uchwałodawczy konkretnego wymiaru ponoszonej opłaty w istocie jest działaniem przekraczającym upoważnienie ustawowe zawarte w art. 97 ust. 5 oraz wkroczeniem w kompetencje innego organu”.

Wobec powyższego należało stwierdzić nieważność uchwały Nr VI/37/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 28 lutego 2019r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub noclegowni.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

Z p. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Małgorzata Wąsacz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Prawnego i Nadzoru

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Sanoka
2. Przewodniczący Rady Miasta Sanoka